

A feladatot 8×8 -as tábla helyett $n \times m$ -esre oldjuk meg. Kezdjük az *a*) résszel. Az *1. ábra* a tábla jobb alsó részét mutatja. Az itt látható 4×5 -ös részt kiszíneztük az ábra szerint, és az egész táblát befedjük ebből a sarokból indulva ilyen téglalapokkal; majd a kilógó részeket „levágjuk”. Ezáltal a tábla minden mezője fehér vagy fekete színű lett.

Belátjuk, hogy ha valaki a bábuval fekete mezőre lép, akkor utána már mindig tud győzni. Fekete mezőről csak fehérre lehet lépni, hiszen mind vízszintesen, mind függőlegesen pontosan eggyel vannak távolabb a fekete mezők egymástól, mint amennyit léphetünk. Fehérről viszont, ugyanezen okból, mindig lehet feketére lépni. Mivel a győzelmet jelentő jobb alsó mező szintén fekete, azért ha valaki feketére tud lépni, akkor ellenfele onnan csak fehérre viheti a bábút, ahonnan ő ismét tud feketére lépni stb, így végül ő fog az utolsó mezőre lépni.

Most már csak azt kell megállapítani, hogy adott n, m esetén a kezdő mező milyen színű. Legyen $n = 4n' + k$, $m = 5m' + l$, ($1 \leq k \leq 4, 1 \leq l \leq 5$). Ekkor a bal felső sarok a 4×5 -ös résztábla jobb alsó $k \times l$ -es része, s így megállapítható, hogy a bal felső mező a következő k, l értékek mellett lesz fekete (azaz ekkor veszít a kezdő, egyébként győz):

k	1	2	3	4
l	1	2	3	4

Az eredeti feladatban $n = m = 8$, azaz $k = 4, l = 3$, vagyis a kezdőnek van nyerő stratégiája.

A *b*) feladat egészen hasonló módon oldható meg, csak itt a *2. ábrán* látható színezést kell követni. Továbbra is igaz (és ugyanúgy igazolható), hogy aki fekete mezőre lép, ezzel már biztosítja győzelmét. A kezdő a következő k, l értékek esetén indul fekete mezőről (s ebből kifolyólag veszít):

k	1	2	3	4
l	2	1	3	4

Speciálisan $n = m = 8$ mellett ismét a kezdő nyer.

Az eddigiekhez teljesen hasonló módon vizsgálható az a játék is, amikor vízszintesen legfeljebb a , függőlegesen legfeljebb b mezőt lehet lépni.

Pap Gyula (Debrecen, Fazekas M. Gimn., I. o. t) dolgozata alapján

